

*Қоршаған орта туралы ілім
бойынша тәжірибеден өту
қорытындысы*

Жоспар:

1. Қорғалжын мемлекеттік қорығы
2. Экоасар
3. Экополигон
4. Бұйратау ұлттық паркі
5. Қоршаған ортаны қорғау күніне орай ұйымдастырылған экоакция

Қорғалжын қорығы

Орналасқан жері: Қазақстан, Ақмола облысы және Қарағанды облысы

Координаттары: 50°25'60" с. е. 69°11'20" ш. б.

Координаттары: ендіктің секунды >= 60

Көлемі: 543 171 га

Құрылған: 1968 жылдың сәуірдің 18

Уәкілетті орган: Орман және аңшылық шаруашылығы комитеті

Дүниежүзілік мұра нысаны: 2008 жылы

Қорғалжын қорығы– Ақмола облысы Қорғалжын ауданында орналасқан мемлекеттік қорық. 1958 ж. ұйымдастырылған. Оған Теңіз – Қорғалжын көлдер жүйесінің біразы енеді (Қорғалжын; Теңіз). Жер аумағы 258,9 мың га (2003). Қорық орналасқан аумақта қыста ауаның температурасы –41 – 42°С суық болса, шілдеде температура 38 – 39°С-қа жетеді. 125 – 130 күндей аязсыз жайма шуақ болады. Жылына 200 мм шамасында жауын-шашын түседі. Қорықта жоғары сатыдағы өсімдіктердің 331 түрі, атап айтқанда, жусан, көкпек, боз селеу, қызғылт, тобылғы, бидайық, бозшөп, т.б. өседі. Әсіресе, суда өсетін өсімдіктердің 22 түрі мұндағы көлдерге ерекше әсемдік береді. Қорық жан-жануарлар дүниесіне бай. Мұнда сүтқоректілердің 37 түрі, құстардың 294, бауырымен жорғалаушылардың 3, қосмекенділердің 2, балықтардың 10-нан астам түрлері тіршілік етеді. Сондай-ақ, дала суыры, қоян, күзен, борсық, ақбөкен, т.б. мекендейді. Қорғалжында 32 мыңдай қасқалдақ, 10 – 12 мыңдай үйрек, аққу, қаз, т.б. құс түрлері ұя салады.

Қорғалжың қорығының көркін жәй ғана сөзбен жеткізу әсте мүмкін емес. Әсіресе, маусым-шілде, тамыз айларында айдынында тулаған балық пен көл бауырлай ұшқан құс көздің жауын алады. Бұндағы аңдарға, жалпы жануарлар әлемінің біріне көлдің су, енді біріне шалшығы мен балшығы, тағы біріне сол көлді жағалай біткен құрағы көрек. Ұшқан құс пен жүгірген аң, жыбырлаған жәндік түгелдей осы Арқаның аядай ғана жерін алып жатқан Қорғалжың қорығынан пана тапқын.

Экоасар

Іс-шара Дүниежүзілік қоршаған орта күніне орайластырылған.

ekoasare туралы ekoviktorine және лотерея жүлделер қатысуға, Қазақстан Республикасының қалдықтарды қайта өңдеу өнеркәсібі туралы көбірек білу мүмкіндігіне ие болады. Сондай-ақ, сарапшылар өңделген қайта өңделген алуға болады қалдықтарды сұрыптау қалай, өңделген ретінде өңделеді сұрақтарға жауап береді.

Сондай-ақ, ұйымдастырушылар эксперимент қатысуға ұсынамыз және екінші жақ нәрселерді екінші өмір «дем». Сіз пайдаланылған батареяларды, құрамында сынап бар шамдарды, электрондық жабдықты (ескі телефондар, калькуляторлар, магнитофондар, спикерлер, үтік және т.б.), пластмассадан барлық түрлерін (ПЭТ, HDPE, ПВХ, LDPE), макулатура (картон, кітаптар, дәптерлер әкелуі мүмкін газеттер, журналдар, т.б.), шыны ыдыс (бөтелкелерді, шыны сауыттарды, және т.б.), металл банка.

Мұның бәрі «екінші өмір» алады және қайта өңделеді!

Экополигон

Астана қаласы әкімдігінің 2013-2015 жылдарға арналған «Астана Эко-Полигон Н.С.» БМСК үшін қалдықтарды басқару бағдарламасы.

Сайтта мынадай негізгі жұмыс түрлері жүргізіледі: қалдықтарды қабылдау, түсіру, сақтау және көму.

Осы бағдарламаның мақсаты кәсіпорында жинақталған және өндірілген қалдықтардың көлемін және (немесе) деңгейін, сондай-ақ айналымдағы қалдықтардың біртіндеп азаюына бағытталған белгіленген көрсеткіштерге қол жеткізу болып табылады.

Бағдарламаның мақсаттары: жоспарлау кезеңінде жұмыстың қолжетімді көлемін (кезеңдерін) болжау арқылы осы мақсатқа жетудің ең тиімді және экономикалық тұрғыдан тиімді әдістерін анықтау. Міндеттер жинақталған және жинақталған қалдықтардың көлемін төмендетуге бағытталған:

- Қалдықтарды өңдеуге және қайта өңдеуге инвестициялар тарту;

- полигондарға тасымалданатын қалдықтардың көлемін азайту;

Бұйратау

Орталық Қазақстан үстірті бірегей дала экожүйелерін сақтау мақсатында 2011 жылдың 11 наурыз Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 247 Қаулысымен «Бұйратау» мемлекеттік ұлттық табиғи бағы құрылды.

Қазақстан ұлттық бақтарының қатарына он екінші ұлттық бағы болып, ҚР Ауылшаруашылығы министрлігі Орман және аң шаруашылығы комитеті «Жасыл Даму 2011-2014» бағдарламасы ауқымында БҰҰДБ/ГЭЖ «Далалық экожүйелерді сақтау мен орнықты басқару» Жобасының қолдауымен құрылды.

Жаңа құрылған «Бұйратау» ұлттық бағы шамалы құрғақ пен құрғақ жерлер суб-зоналар арасында ауыспалы белдікте орналасқан және бұл аумақтың қайталанбас мәні далалы жерлер мен орманды жерлердің (қайың, қыршаңқы) үйлесіп келуінде. «Бұйратау» бағы Ақмола облысы Ерейментау ауданы (60814 га) мен Қарағанды облысы Осакаров ауданы (28154 га) аумағында орналасқан. Оның жалпы ауданы 88 968 га.

«Бұйратау» ұлттық бағының флористикалық құрамында 450 түрден астам жоғарғы тамыр өсімдіктері бар. Мұнда ботаникалық географиялық тұрғыдан маңызы бар Орталық Қазақстан Үстіртінің ерекше флорасының бестен бір бөлігі сақталады. Флораның құрамында қандыағаш, қырыққұлақ, қалампыршөп, көктем жанаргүлі, жаушымылдық, жабысқақ мысықот, Геснер қызғалдағы сияқты сирек кездесетін және ареалы шектеліп жатқан 30-н астам түрлер кіреді.

Бақтың фаунасына 5 топ және 15 тұқымдастарға жататын сүтқоректілердің 45 түрі кіреді, бұл Қазақстан таксондары санының сәйкесінше 71 % және 39 %-н құрайды. Бақтың аумағында Қазақстанның таулы өлкелерін мекен ететін басқа популяциялардан жекеленген және саны 200-ге жететін арқардың Ерейментаулық популяциясы мекен етеді. Сонымен қатар соңғы жылдары саны 100-ге жететін маралдың акклиматизациясы жөнінде жұмыс ойдағыдай жүргізіліп жатқандығын атап өту керек.

Ұлттық бақтың орнитофаунасы құрамына құстардың 227 түрі кіреді (барлық орнитофаунаның 46 %-ы), олардың ішінде 127 ұялайтын құстар қатарына жатады. Орнитологиялық кешендер қатарынан далалы, бұталы, петрофилді, орманды, шабындық және сулы-батпақты кешендер басым. Бақтың аумағында Қазақстанның Қызыл кітабына енген жалбағай, сұңқылдақ аққу, ақбас үйрек, кәдімгі тұрпан, дала қыраны, тазтырна, дуадақ, безгелдек, тарғақ, үкі сияқты ұялайтын құстардың 13 түрі кездеседі. Сондай-ақ Қызыл кітапқа енген шыбын-шіркейдің 17 түрі бар.

"Бұйратау" бағының құрамына оған аттас болатын жергілікті маңызы бар табиғи бақ және республикалық маңызы бар Белодымовск пен Ерейментау атты мемлекеттік табиғи қаумалдар қосылды. "Бұйратау" бағы Теміртау мен Ерментау орман шаруашылығы мекемелері мемлекеттік орман қорының жерінде құрылған. Оның орталық кеңсесі Қарағанды облысы Молодежный ауылында орналасады. Қызметкерлердің жалпы саны 94 адам.

Қазіргі кезде 25 ерекше қорғалатын табиғи аймақтар ішінде далалы жерлер «Ырғыз-Торғай» мемлекеттік табиғи резерватында, «Наурызым» және «Қорғалжын» мемлекеттік табиғи қорықтарда (шамалы құрғақ жерлер суб-зоны), Баянауыл (құрғақ бетегелі дала суб-зоны) және Қарқаралы (орманды дала) мемлекеттік табиғи бақтарында қорғауға алынған.

«Планетаны қорғау - полиэтиленнен бас тарту!»

Астана тұрғындары полиэтилен пакеттерінен бас тартуға шақырылады.

Өз кезегінде, «Планетаны қорғау - полиэтиленнен бас тарту!» Акциясының ұйымдастырушылары азаматтарға қазақстандық өндірушілерден эко-пакеттерді пайдалануға ұсыныс жасайды.

Үлкен астаналық бөлшек сауда желілерінде «Планетаны қорғау - полиэтиленнен бас тарту!» Экологиялық акциясы өткізіледі, деп хабарлайды Мәскеу әкімшілігінің ресми сайты.

Экологиялық науқан шеңберінде Гальмарт, Кенмарт, Алма және Кішкентай гипермаркеттердің кассалық парақтарында олар 50 мың биологиялық разрядталған пакеттерді тегін сатуды жоспарлап отыр.

Биологиялық пакеттер полиэтиленге жақсы балама болып табылады, өйткені сыртқы және операциялық қасиеттері бірдей. Олар сондай-ақ сынақтар мен кескіндерді басып шығара алады, олардың кез-келген түсі мен өлшемінде шығара алады. Биологиялық пакеттердің типтік өзгерістері полиэтиленге ұқсас.

Болашақта қаланың барлық ірі супермаркеттерінде пакеттерді сату жоспарланып отыр. Бір пакеттің орташа бағасы 25 теңгені құрайды.

Экологиялық қағаз пакет Экологичный бумажный пакет

Артықшылықтары:

- Тезімді
- Зиянсыз
- Экологиялық таза өндіріс
- Әмбебап өнім
- Қайта өңдеу мүмкіндігі бар

Преимущества:

- Высокая прочность
- Безвредность
- Экологически чистое производство
- Универсальность
- Возможность повторной переработки

Есо Пакет

Матеріал є додатком «Аддтех», який прискорює розклад матеріалу під впливом мікроорганізмів, сонячного світла, температури. Продукти розкладаються екологічно безпечною та природною накопиченням відходів в органічному середовищі.